

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Miljøstyrelsen

Den 27. november 2018
MFVM 708

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til delegeret retsakt om ændring med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU (RoHS-direktivet) vedrørende undtagelse 18(b) for bly som aktivator i lyspulver (højest 1 vægtprocent i bly) i udladningslamper til brug som solarielamper, der som lysstof indeholder f.eks. BSP ($\text{BaSi}_2\text{O}_5:\text{Pb}$)I (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har den 16. november 2018 fremsat forslag til en delegeret retsakt om ændring med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU. Forslaget indebærer, at undtagelse 18(b) om bly som aktivator i lyspulver (højest 1 vægtprocent bly) i udladningslamper til brug som solarielamper, der som lysstof indeholder f.eks. BPS ($\text{BaSi}_2\text{O}_5:\text{Pb}$), forlænges i en tidsbegrænset periode frem til den 21. juli 2021. Den delegerede retsakt vurderes generelt at have en uændret påvirkning af det nuværende beskyttelsesniveau i Danmark, da der er tale om en forlængelse af en eksisterende undtagelse. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser. Der er tale om en midlertidig specifik anvendelse af bly, som har en samlet uændret miljøvirkning. Undtagelsen forlænges, da der endnu ikke findes pålidelige alternativer, som kan substituere bly til denne anvendelse. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Baggrund

Kommissionen har den 16. november 2018 fremsat forslag om tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS-direktivet). Forslaget er modtaget i Rådssekretariatet den 19. november 2018.

Forslaget er vedtaget af Kommissionen med hjemmel i RoHS-direktivets artikel 5, stk.1, litra a, som en delegeret retsakt. Artikel 5 indeholder bestemmelser om tilpasning af direktivets bilag III og IV til den videnskabelige og tekniske udvikling.

Den delegerede retsakt er udstedt i henhold til TEUF artikel 290 og kan kun træde i kraft, såfremt Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse indenfor en frist på to måneder, i dette tilfælde

indtil 21. januar 2019. Fristen for indsigelse kan forlænges med to måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Formandskabet har anmodet om eventuelle indsigelser fra medlemsstaterne senest den 7. december 2018.

Formål og indhold

RoHS-direktivet giver aktører og virksomheder mulighed for at ansøge om midlertidig undtagelse fra de begrænsninger, som et stof er underlagt under direktivet. Direktivets bilag III og IV indeholder en optegnelse over de materialer og komponenter i elektrisk og elektronisk udstyr til specifikke anvendelser, som er fritaget fra begrænsning i henhold til direktivet.

For at en undtagelse ifølge direktivets artikel 5, stk. 1, litra a) kan optages på bilag III og IV skal det fastslås, at optagelsen ikke svækker den miljø- og sundhedsbeskyttelse, der ydes efter forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), og at en af følgende betingelser er opfyldt:

- Det er ikke teknisk eller videnskabeligt muligt i praksis at eliminere eller substituere dem ved hjælp af ændringer af udformningen eller materialer og komponenter, der ikke kræver anvendelse af materialer eller stoffer på listen i bilag II;
- Alternativernes pålidelighed er ikke sikret;
- Den samlede negative miljø-, sundheds-, og forbrugerbeskyttelsesmæssige indvirkning som følge af substitutionen er større end de samlede miljø-, sundheds- og forbrugerbeskyttelsesmæssige fordele herved.

Undtagelse 18(b), for bly som aktivator i lyspulver (højest 1 vægtprocent bly) i udladningslamper til brug som solarielamper, der som lysstof indeholder f.eks. BPS ($\text{BaSi}_2\text{O}_5\text{:Pb}$) i RoHS-direktivets bilag III, skulle have været udløbet den 21. juli 2016, men eftersom der er blevet indsendt to ansøgninger i henholdsvis december 2014 og januar 2015 om fornyelse af undtagelsen efter proceduren i RoHS-direktivet, er undtagelsen imidlertid stadig gyldig, indtil Kommissionen træffer afgørelse om ansøgningen om fornyelse. Dette gælder nærmere bestemt for de kategorier af elektrisk og elektronisk udstyr, der fremgår af RoHS-direktivets bilag 1, nr. 1-7 og 10, dvs. for store og små husholdningsapparater, it- og teleudstyr, forbrugerudstyr, belysningsudstyr, elektrisk og elektronisk værktøj, legetøj og fritids- og sportsudstyr samt salgsmaskiner.

Kommissionen modtog i januar 2015 en ansøgning om en ny undtagelse til RoHS-direktivets bilag IV. Undtagelsen omfatter udladningslamper, hvis de bruges som lamper til fototerapi og indeholder lysstof. Da vurderingen viste, at det mekanisk set er muligt, at en lampe til medicinsk brug kan passe til solarieudstyr og omvendt, blev det besluttet at samle disse tre ansøgninger om undtagelser under vurderingen af undtagelse 18(b).

Der kræves bly som aktivator i lyspulver, for at bariumsilikatlysstof kan lyse. Det omdanner 254 nm-stråling til den udformede UV-stråling (290nm-400nm) og anvendes i over 95 % af lysstofrørene i kviksølv-lavtryksudladningslamper til indendørs brug i solarieudstyr og visse medicinske anvendelser. Det giver den UV-intensitet i bølgelængden 350 nm, der er afgørende for at igangsætte pigmentering af huden (solbruningsresultat). Solarieudstyr er strengt reguleret i EU, og ethvert eventuelt alternativ til bly vil skulle opfylde kriterierne om pålidelighed, sikkerhed og overvejelser af sundhedsrisici.

Kommissionen har vurderet, at anvendelsen i de nævnte kategorier (kategori nr. 1-7 og 10), samt for kategori 5 og 8, hvis udladningslampen bruges i medicinsk fototerapiudstyr, (bortset fra anvendelser, der er omfattet af undtagelse 34 i bilag IV), opfylder betingelserne for at kunne optages på bilag III, da

det er vurderingen, at det ikke svækker den miljø- og sundhedsbeskyttelse, der ydes efter forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), og da kravet i artikel 5, stk. 1, litra a) vurderes at være opfyldt med henvisning til, at substitution eller eliminering af anvendelser omfattet af den nuværende undtagelse ikke er teknisk eller videnskabeligt mulig pga. manglende pålidelige alternativer, eller der kræves mere tid til at sikre pålideligheden af tilgængelige alternativer. Da pålidelige alternativer endnu ikke er tilgængelige, forventes ingen negativ socioøkonomisk påvirkning på substitution. Undtagelsen forventes heller ikke at gå ud over innovation på området. Undtagelsen omfatter bly som aktivator i lyspulver i udladningslamper til brug som solarielamper, samt til medicinsk fototerapiudstyr.

Med dette forslag foreslås, at undtagelse 18(b) forlænges i fem år, således at den udløber den 21. juli 2021, det vil sige fem år fra den oprindelige udløbsdato for kategori 1-7 og 10. Ydermere vedtages undtagelse 18(b-I), specifik for medicinsk fototerapiudstyr, for en periode på fem år, således at den udløber den 21. juli 2021, for kategori 5 og 8.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt og kan gøre indsigelse mod den indtil den 21. januar 2019, hvorefter denne frist kan forlænges med yderligere to måneder.

Nærhedsprincippet

Da der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt, hvor formålet vedrører realiseringen af det indre marked, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

RoHS-direktivet er implementeret i dansk ret ved bekendtgørelse om begrænsning af import og salg samt fremstilling til eksport inden for EU af elektrisk og elektronisk udstyr, der indeholder visse farlige stoffer (RoHS-bekendtgørelsen).

Konsekvenser

Forslaget er et delegeret direktiv og skal derfor indarbejdes i dansk ret i RoHS-bekendtgørelsen, så undtagelsen fremgår heraf.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes endvidere ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser eller nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget skønnes at medføre et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU, da der er tale om en forlængelse af en eksisterende undtagelse. Den undtagelse, der fornyes har været tilladt indtil nu og tillades nu fortsat.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

Det Økologiske Råd finder, at anvendelsen af bly som aktivator i lyspulver i udladningslamper bør begrænses til medicinsk fototerapiudstyr.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den delegerede retsakt forventes at opnå støtte fra et kvalificeret flertal af medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Der er tale om en midlertidig specifik anvendelse af bly, som har en samlet uændret miljø- og sundhedspåvirkning. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.